

om. Hvis dette Lovforslag bliver gennemført, saa vil det ikke sige andet, end at man opretter de fattiges første og anden Klasse, nemlig de fattige paa over 60 Aar, som gaa ind under denne Lov, og som blive de fattige af første Klasse, og de fattige som staa udenfor denne Lov og blive de fattige af anden Klasse. (Modsigelse) Ja, ja, det er dog det, der indføres herved. Men er det det, der bør gøres ved et humant Forslag til Alderdomsforsørgelse for Folk over 60 Aar? Det er dog noget, der maa overvejes, og jeg tror ikke, at de Herrer vilde saa Mebhold i det, naar de komme ud og tale med Folk om det, som ikke i Forvejen have bundet sig til denne Sag. Der er jo tillige det, at med Hensyn til Omfanget af Understøttelsen, saa, fraaet det, at der jo loves Folk over 60 Aar Læger og Jordemødre og Begraveshjælp, hvilket jo er en overordentlig smuk Tante, særlig for Kvinders Vedkommende men for dem ganske sikkert ikke af saa særlig praktisk Betydning, saa vil jeg sige, at ellers er her jo aldeles intet sagt om denne Understøttelses Størrelse. Men i en Understøttelseslov, som skulde have Betydning for Masser af Mennesker, hvoraf en Mængde Menneskers Ve og Vel afhænger, bør der fastslaas eller gives Anvisning til nærmere Regler, dels for Understøttelsens Omfang under sædvanlige Forhold, dels for dens Udbetaling. Jeg vilde derfor, hvis jeg troede, at Ord kunde hjælpe, hvis jeg troede, at der vilde blive taget Hensyn til Argumenter af dem, som have lavet dette Lovforslag, sige: Lad dog denne alvorlige og store Sag ligge hen, lad dog være at afgøre denne Sag paa den Maade, som her foreslaas; fritag ikke Staten for den Pris, for denne Samfundsopgave, og lad os ikke efter alt det, som er sagt angaaende denne Sag, efter alt det, som der er lovet Menigmand i denne Sag, gaa ind paa et Lovforslag, som kun byder dette.

Formanden (Høgsbro): Der er endnu indtegnat 5 Talere. Jeg skal derfor udsætte Mødet til Kl. 8 i Aften.

Mødet udsættes Kl. 4. 55'.

Kl. 8 genoptoges Mødet.

Bernsten: Det Spørgsmaal, vi her behandle, nemlig Spørgsmaalet om de fattiges Stilling i det borgerlige Samfund, har ofte fundet forskellige Former og til forskellige Tider sat Sindene i Bevægelse, og dette Spørgsmaal er for Øjeblikket ved at blive et af Tidens brændende Spørgsmaal. Mødens man i Oldtiden og Middelalderen overlod dette Spørgsmaal til de privates Afgørelse, har Nytiden indført det som en staaende Regel i det moderne Samfund, det civiliserede Samfund, at Fattigforsørgelsen er det offentlige Sag. Denne Grundopfattelse blev ogsaa gjort gældende her, da vi i dette Land indførte den frie Forsatning, idet det i Grundlovens § 84 hedder „at den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis Forsørgelse ikke paaligger nogen anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabjød“. Her slog man altsaa det fast, at det offentlige skal forsørge enhver, som trænger til Hjælp, hvad enten vedkommende selv har forskyldt sin Trang eller ej; men til Gengæld fastslaaet jo ogsaa Grundloven i sin § 30, at den, der nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt, mister sin Valgret. Dette er jo en haard Bestemmelse, og er der noget, der har vakt ondt Blod og har vakt Uvilje, saa er det den Bestemmelse, at naar en nok saa hæderlig og værdig trængende Mand maa ty til det offentlige, selv om det kun er for at modtage en ringe Understøttelse, nogle saa Kroner, saa mister han sin Valgret, sættes i Klasse med dem, som ere ude af Maadighed over deres Bo, eller dem, der have lidt Straf for en i den offentlige Mening vanærende Handling. Men det varede da heller ikke længe, før Lovgivningsmagten, efter Grundlovens Indførelse, jøgte at mildne noget paa dette Forhold. Det første Skridt, der blev gjort i saa Henseende, var ved Loven af 8. Marts 1856 om Tilvejebringelse